

Imuroinnilla

Sisätilojen siivous kannatta aloittaa imuroinnilla. Muista, että pöly kerääntyy sinne missä ilma kiertää eli vuodevaatelaatikoihin ja ilmasoliin. Imurilla saa hyvin puhtaaksi myös tuuletusaukot ja ritilät.

Sisätilojen puhdistuksessa käytettävät pesuaineet on syytä valita huolella: puupinnat tarvitsevat omansa, esimerkiksi saippuapohjaisen aineen ja muovipinnat omansa, esimerkiksi astianpesuaineen. Ikkunat, jotka tavallisesti ovat akryylilasia, puhdistetaan miedolla astianpesuaineliuoksella. Lasinpuhdistusnestettä niihin ei voi käyttää. Jääkaapin sisäosan puhdistamiseen voi käyttää lämpimämpöistä soodavettä (1 dl ruokasoodaa 0,5 litraan vettä).

Siivouksessa suositellaan nykyisin käytettäväksi mahdollisimman mietoja pesuaineita. Tahrakohtiin tosin voi kokeilla vaikkapa astianpesuainetta sellaisenaan. Laimentamaton astianpesuaine tulee kuitenkin huuhtoa puhtaassa vedessä kastetulla liinalla. Pinttynyt lika lähtee myös sprillä. Ennen sen käyttöä kannatta kuitenkin kokeilla matalin kestävyyttä näkymättömästä paikasta. Pyyhkimiseen voi käyttää pehmeää sientä tai kuitukangasliinaa. Pinttynempiin pintoihin voi käyttää myös heikosti emäksistä pesuainetta laimennettuna. Tällaiset aineet on kuitenkin aina huuhdottava huolellisesti. Lopputuloksesta tulee paras, kun vielä kuivaa pinnat pesun jälkeen.

Muovilattian voi pesun jälkeen suojata keuholla vahalla. Ennen vahausta on kuitenkin vanha vaha poistettava. Muista, että vastäysin kuivunut lattiapinta on valmis vahattavaksi.

Tahrojen poistoon omat niksit

Tahrat kannattaa aina poistaa ennen pesua, sillä tahra saattaa jopa kiinnittyä entistä tiukemmin pesussa. Vaaleasta pinnasta kannatta kokeilla tahrannoistoa pyyhekuumilla ja sen jälkeen laimentamattomalla astianpesuaineella. Väritahroihin, ruohoon ja

Tuuletusritilät on syytä imuroida tai harjata puhtaaksi. Ritilän voi myös ruuvata auki ja tutkia miten paljon sisäpuolella on pölyä ja roskaa.

kuulakärkikynän jälkeen tehoaa yleensä sprii (Sinol). Tarraliiman poistoon kalusteesta tehoaa parhaiten kasviöljy tai voi. Purukumin saa pehmeästä pinnasta ja tekstiileistä muovipussiin pakattujen jääkuutioiden avulla tai pakastamalla. Kun purukumi on jäähtynyt, sen voi varovasti raaputtaa pois. Punaviinitahrin päälle kannattaa heti ripauttaa suolaa ja tunnin päästä pestä ensin kylmällä ja sitten kuumalla vedellä. Marjatahrat lähtevät yleensä tuoreina pelkällä kuumalla vedellä.

Vesijärjestelmä huuhdellaan

Matkailuajoneuvon vesijärjestelmän puhdistaminen on tärkeää, vaikka siinä ei olisi ollut vähään aikaan vettä. Pieneenkin tippaan säiliön pohjalla on voinut kertyä bakteereita, jotka leviävät, kun vettä lisätään. Siksi onkin tärkeää kuivata irtosäiliöt aina, kun vesi niistä tyhjennetään.

Helpointa tuorevesijärjestelmän puhdistaminen on silloin, kun käytössä on irralliset kanisterit. Ne on helppo huuhdella, ja jos suuaukko on riittävän suuri, myös puhdistaa pehmeällä sienellä tai rievulla. Liian karhealla harjalla tai teräsvillalla muovisia säiliöitä ei missään tapauksessa pidä käsitellä, sillä ne naarmuttavat pinnan rikki ja muodostavat oivallisen alustan bakteerien kasvulle. Jos säiliöt ovat syystä tai toisesta naarmuuntuneet, ne kannattaa vaihtaa uusiin.

Vesisäiliöt voi huuhdella puhdistuksen jälkeen liuoksella, jossa on puoli purkkia leivinjauhetta 17 litrassa vettä.

Letkut on myös syytä huuhdella huolellisesti. Toinen hyvä aine puhdistukseen on etikkavesi (korkeintaan 5-prosenttinen). Etikkavesi kierrätetään letkuissa muutama kertaan ja lopuksi huuhdotaan huolellisesti puhtaalla vedellä.

Jätevesijärjestelmälle sama käsittely

Jätevesijärjestelmä puhdistetaan huuhdella huolellisesti. Säiliöön voi myös juoksentaa esimerkiksi keittiön altaasta seosta, jossa on 1 dl Klorinia sekoitettuna 5 litraan vettä. Seoksen annetaan vaikuttaa jätevesisäiliössä ajon aikana ja sen jälkeen tyhjennetään viemäriin. Käsittely poistaa tunkaisen hajun.

Tarkista kaasulaitteet

Useimpien matkailuajoneuvojen lämmitys, liesi ja jääkaappi toimivat kaasulla. Kunnossa oleva kaasujärjestelmä on mukava, mutta huolimattomassa hoidossa siitä voi tulla vaarallinen. Siispä kaasujärjestelmä kannattaa tarkistuttaa asiantuntijalla säännöllisesti, esimerkiksi kerran vuodessa. Varaa siis aika huoltoliikkeestä.

Kaasujärjestelmälle voi toki itsekin tehdä paljon. Puhdista ilmanottoaukot ja pako-putket polynimurilla. Jääkaapin tuuletusritilät on syytä puhdistaa huolellisesti, sillä kaapin takaseinään kertyy pölyä, joka vähentää koneiston tehoa.

Lopuksi kannattaa tarkistaa kaasupullosta lähtevät letkut. Jos niiden pinnassa voi-makkaasti taivuttaessa näkyy repeämiä, ne on syytä vaihtaa.

Tuleeko sähköä?

Jos vaunu tai auto on seisonut talven yli, akku voi tarvita lataamista. Ennen lataamista tarkistetaan happomäärä. Akun latauksen yhteydessä puhdistetaan akunnat ja rasvataan ne asennuksen jälkeen akkurasvalla. Kytkenät ja liitännät vaikuttavat myös akun kykyyn antaa sähköä. Siksi ne kannattaa puhdistaa ja ruiskuttaa kontaktisprayllä. Sama käsittely on syytä antaa myös auton ve-

sähkö

Sähkölaitteisiin sopivaa kosteudenpoistoinetta voi käyttää.

Mistä sulakkeet löytyvät?

Vaunusta ja matkailuautosta kannattaa etukäteen selvittää, missä kaikkialla sulakkeita voi olla. Useimmiten sekä 12 V että 230 V sulakkeet on koottu yhteen paikkaan sähkökeskukseen, mutta useimmissa lämmitysten ohjausyksiköissä on oma lasiputkisulake ja joidenkin laitteiden johdoissa saattaa olla yksittäinen ns. johtosulake. Sulakkeet on merkitty sähkökaavioihin. Varasulakkeita ja -polttimoita kannattaa pitää aina vaunussa mukana.

Jos vaunuun tai matkailuautoon ei tule verkkosähköä, on syytä varmistua siitä, että sitä on pistorasiassa, johon vaunu on liitetty. Seuraavaksi voi tarkastaa, että vaunun 230 V varakkeet eivät ole laenneet. Jos nämä ovat kunnossa, mahdollinen vika jää liitos- ja mahdollisiin jatkojohtoihin.

Jos vaunun verkkosähkösulake on laennut, kannattaa ennen uudelleen kytkemistä miettiä, mistä moinen voisi johtua. Yleisin syy on ylikuormittuminen. Sulakkeet ja automaattihan kestävät 10 ampeerin kuormitusvirran eli noin 2 300

Jyri Hirvonen

wattia sähkötehoa. Siis sähkölaitteita voi olla yhtä aikaa liikaa kytkettynä verkkoon. Sähköpatruuna, kahvinkeitin, mikroaaltouuni ja pienoissähköuuni vaativat suuren tehonsa takia käyttöä vuorotellen.

Ellei ylikuormaa ole, sulake on laennut todennäköisesti jonkin sähkölaitteen tai johdon vioittumisesta. Tällaisissa ta-

Sähköä ei tee mieli reissata kovin pitkiä matkoja. Tälle kahvinkeittäjälle sähköä on ainakin tolpassa, mutta tuleeko sitä vaunuun saakka?

pauksissa kannattaa irrottaa kaikki sähkölaitteet pistorasioista ennen varokkeen uudelleen kytkemistä. Jos sähkö irrottamisen jälkeen pysyy päällä, voidaan sähkölaitteita kytkeä varovaisuutta noudattaen vuorotellen pistorasioihin. Vuorotellen siksi, että mahdollinen viallinen laite löytyy kerralla. Jos sähkö ei pysy päällä, vaikka kaikki sähkölaitteet on irrotettu, vika on vaunun kiinteissä sähköasennuksissa. Tällöin vian paikantaminen ja korjaaminen on syytä antaa sähköalan ammattilaisen tehtäväksi.

MARKKU VÄNSKÄ

Apteekista apua vesisäiliöiden puhdistukseen

■ Jos epäilee tuorevesisäiliön puhtautta, on viisasta ryhtyä toimiin eikä odotella mahdollisia vatsavaivoja. Apua puhdistukseen saa ainakin apteekista.

Vaunun huoltoon perehtynyt karavaanari **Dick Nordström** kertoo, että puhdistuksen voi hoitaa kahdella tavalla eli joko biologisesti sitruunahapolla, vetyperoksidilla tai etikalla tai kemiallisesti kloorivalmistella. Jompi kumpi menetelmä on aina ollut sopiva. Sitruunahapon jälkeen huuhtominen ei ole niin tarkkaa, maistuu pahana vesi vain vähän sitruunalta, mutta kloori pitää huuhdella hyvin.

Kuinka perusteellisesti?

Ennen kuin homman aloittaa, pitää arvioida puhdistustarve. Jos aina käytön jälkeen tyhjentää vesisäiliöt ja -järjestelmän, käyttää aina puhdasta vettä ja antaa säiliöiden kuivua kunnolla, voidaan puhua pienestä puhdistustarpeesta, jossa huuhtelu silloin tällöin riittää.

Jos on ehdottomasti sitä mieltä, että pitää

puhdistaa, sen voi tehdä edellä kerrotuilla aineilla.

Annostus on sitten vaikeampi määrittellä. Sitruunahappoa voidaan käyttää 2 - 10 prosentin vahvuutena liuoksena (tarkka tieto puuttuu). 30-prosenttista vetyperoksidia lisätään 300 g tuhanteen litraan vettä. Vaunusta veneliikkeestä voi myös ostaa klooritabletin (esim. Duobakt tai elintarvikekaupasta kahvinkeitin kalkinpoistoinetta ja käyttää näitä ohjeen mukaan.

Hölskyt ja huuhto

Puhdistusmenetelmä vastaa kahvinkeitin kalkinpoistoa. Liota aine veteen, kaada säiliöön, hölskytä, anna seistä, pumpppaa järjestelmän läpi puolet, anna taas seistä ja pumpppaa loput läpi. Huuhto tämän jälkeen säiliö kunnolla, täytä puhtaalla vedellä, pumpppaa taas puolet läpi, anna seistä ja pumpppaa tyhjäksi. Toista huuhtelua niin kauan, että hanasta tulevassa vedessä ei ole vierasta makua.

Ohje sopii niin kiinteälle kuin irrotetta-

valle tuorevesisäiliölle. Annotus määritellään säiliön koon mukaan.

Jätevesisäiliöstä poistetaan haju

Jätevesisäiliön puhdistaminen on lähinnä huuhtomista ja hajun poistamista klooripitoisella aineella (esim. Klorin, huom. käyttöohje). Sopivasti laimennettu liuos voidaan jättää hyvin säiliöön ajon ajaksi ja tyhjentää vasta perillä. 5 - 10 litraa liuosta on sopiva määrä.

Säiliöiden pesu- ja huuhteluvesien poistossa noudatetaan samaa periaatetta kuin normaalissa käytössä eli poistetaan vedet viemäriin, ei maahan. •